2024/3100

16.12.2024.

DIREKTIVA (EU) 2024/3100 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 27. studenoga 2024.

o izmjeni Direktive 2009/21/EZ o ispunjavanju zahtjeva države zastave

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([2]),

budući da:

(1) Sigurnost pomorskog prijevoza Unije i građana koji se njime koriste te zaštita okoliša trebali bi biti stalno osigurani.

(2) Važno je uzeti u obzir uvjete života i rada pomoraca na brodu te osposobljavanje i kvalifikacije pomoraca, u skladu s Direktivom 2013/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) i Direktivom (EU) 2022/993 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), s obzirom na to da su zdravlje, sigurnost, zaštita i ljudski čimbenik usko međusobno povezani te da je iznimno važno spriječiti svaku štetu uzrokovanu ljudskom pogreškom.

(3) Na temelju odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1982. (UNCLOS) i konvencija čiji je depozitar Međunarodna pomorska organizacija (IMO) („konvencije IMO-a”), države koje su stranke navedenih instrumenata odgovorne su za donošenje zakona i propisa te za poduzimanje svih ostalih mjera koje mogu biti potrebne da bi ti instrumenti u potpunosti proizvodili učinke kako bi se osiguralo da je, u pogledu sigurnosti života na moru i zaštite morskog okoliša, brod prikladan za funkciju za koju je namijenjen.

(4) Kako bi se osigurala djelotvornost konvencija IMO-a u Uniji, sve države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere za ispunjavanje odgovornosti i obveza utvrđenih u tim konvencijama u pogledu brodova koji plove pod njihovom zastavom. U tu svrhu države članice trebale bi djelotvorno i dosljedno ispunjavati svoje odgovornosti i obveze kao države zastave, u skladu s Rezolucijom IMO-a A.1070(28) o Kodeksu o provedbi instrumenata IMO-a („Kodeks III”), donesenom 4. prosinca 2013., koja sadržava obvezne odredbe koje države zastave trebaju provesti. U skladu s člankom 91. stavkom 1. UNCLOS-a mora postojati stvarna veza između plovila i njegove države zastave, kako se tumači u međunarodnoj sudskoj praksi koja se odražava u dužnostima države zastave.

(5) Ne dovodeći u pitanje odredbe koje se odnose na višu silu utvrđene u konvencijama IMO-a, države članice trebale bi moći, u kriznim situacijama koje mogu ugroziti fizički integritet osoblja odgovornog za provođenje statutarnih pregleda, inspekcijskih pregleda, prosudbi i provjera ili koje ih provodi, uvesti ograničenja za takve aktivnosti, istodobno dopuštajući brodovima nastavak plovidbe.

([1]) SL C, C/2023/877, 8.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/877/oj.
([2]) Stajalište Europskog parlamenta od 10. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 18. studenoga 2024.
([3]) Direktiva 2013/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o nekim nadležnostima države zastave za usklađivanje s Konvencijom o radu pomoraca i njezinu provedbu, 2006. (SL L 329, 10.12.2013., str. 1.).
([4]) Direktiva (EU) 2022/993 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2022. o minimalnoj razini osposobljavanja pomoraca (SL L 169, 27.6.2022., str. 45.).

(6) Sljedeći međunarodni instrumenti u najnovijim verzijama odnose se na primjenu Kodeksa III: Međunarodna konvencija o zaštiti ljudskog života na moru iz 1974., Međunarodna konvencija o sprečavanju onečišćenja s brodova iz 1973., kako je izmijenjena s njom povezanim Protokolom iz 1978., Protokol iz 1997. u svrhu izmjene Međunarodne konvencije o sprečavanju onečišćenja s brodova iz 1973., kako je izmijenjena s njom povezanim Protokolom iz 1978., Međunarodna konvencija o standardima izobrazbe, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca iz 1978., Međunarodna konvencija o teretnim linijama iz 1966. i s njom povezani Protokol iz 1988., Međunarodna konvencija o baždarenju brodova iz 1969. i Konvencija o međunarodnim pravilima o izbjegavanju sudara na moru iz 1972.

(7) Uprave država članica ovlastile su ovlaštene osobe za statutarnu certifikaciju države zastave za statutarni pregled i certifikaciju brodova. Tim ovlaštenim osobama za statutarnu certifikaciju može pomagati drugo osoblje, na primjer osoblje koje pregledava radijske uređaje. Međutim, to osoblje ne bi trebalo uključivati tehničare uključene u servisiranje sredstava za spašavanje ili ovlaštene osobe za statutarnu certifikaciju koje nisu izravno uključene u statutarni pregled trgovačke flote.

(8) U odjeljku 22. Kodeksa III navodi se da bi država zastave trebala poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurala da brodovi koji imaju pravo ploviti pod njezinom zastavom te gospodarski subjekti i osobe pod njezinom jurisdikcijom poštuju međunarodna pravila i norme kako bi osigurala poštovanje svojih međunarodnih obveza. Posebice, u odjeljku 22.2 upućuje se na inspekcijske preglede kako bi se provjerilo jesu li stvarno stanje broda i njegove posade u skladu sa svjedodžbama koje se nalaze na brodu. Države članice trebale bi utvrditi učestalost takvih inspekcijskih pregleda primjenom pristupa temeljenog na procjeni rizika ili primjenom vlastitih postupaka i uputa, uključujući kvantitativne ili kvalitativne kriterije.

(9) Na međunarodnoj razini za istraživanje pomorskih nesreća odgovorna je država zastave, dok su na razini Unije temeljna načela kojima se uređuje istraživanje pomorskih nesreća, kao što je neovisnost istražnih tijela u državama članicama, uređena Direktivom 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([5]). Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje Direktivu 2009/18/EZ.

(10) Uprave država članica trebale bi moći raspolagati adekvatnim resursima za ispunjavanje svojih obveza države zastave, u skladu s veličinom i vrstom njihove flote i na temelju relevantnih zahtjeva IMO-a. Minimalne kriterije i ciljeve inspekcijskih pregleda povezane s tim resursima trebalo bi utvrditi na temelju praktičnog iskustva država članica, uključujući angažman inspektora koji nisu zaposleni isključivo u njihovim nadležnim tijelima, u skladu s Kodeksom III.

(11) Ne dovodeći u pitanje relevantno nacionalno zakonodavstvo, države članice mogu dopustiti da ovlaštene osobe za statutarnu certifikaciju države zastave i inspektori države zastave koji rade isključivo za nadležno tijelo države članice obavljaju druge poslove, kao što su znanstvene ili akademske aktivnosti, pod uvjetom da to ne dovodi do sukobâ interesa ili ometa njihovu neovisnost.

(12) Ovlaštene osobe za statutarnu certifikaciju države zastave, inspektori države zastave te drugo osoblje koje pomaže u provođenju statutarnih pregleda trebali bi biti odgovarajuće obrazovani, osposobljeni i nadzirani kako bi obavljali zadaće za koje su ovlašteni. Komisija bi uz pomoć Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA) i u suradnji s državama članicama trebala izraditi dobrovoljni program osposobljavanja za potporu upravama država zastave u tom pogledu te bi trebala olakšati koordinaciju i razmjenu informacija i najbolje prakse. Takav program osposobljavanja trebalo bi ažurirati i uzimati u obzir nove ili dodatne obveze koje proizlaze iz instrumenata i konvencija, kao što su one koje se odnose na nove tehnologije, socijalna pitanja i druga relevantna kretanja.

(13) Uspostava i razvoj baze podataka u kojoj se pružaju bitne informacije u elektroničkom obliku o brodovima koji plove pod zastavom države članice i kojom se osigurava mogućnost izdavanja elektroničkih svjedodžbi trebali bi doprinijeti boljoj razmjeni informacija među državama članicama. Razvojem zajedničke i jedinstvene baze podataka za izdavanje elektroničkih svjedodžbi, uključujući alate za provjeru valjanosti tih svjedodžbi, olakšao bi se konkretan napredak prema digitalizaciji pomorstva u Uniji te bi se doprinijelo tom napretku. Takvom bazom podataka poduprle bi se operativne potrebe njezinih korisnika, osobito onih država članica koje nisu bile u mogućnosti razviti vlastite sustave za elektroničke svjedodžbe, te bi se doprinijelo učinkovitijoj upotrebi dostupnih ograničenih resursa.

([5]) Direktiva 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i o izmjeni Direktive Vijeća 1999/35/EZ i Direktive 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 131, 28.5.2009., str. 114.).

(14) Za potrebe praćenja i inspekcijskih pregleda, bitne informacije, kao što su pojedinosti o brodu, njegovu registriranom vlasniku i njegovim svjedodžbama, trebale bi biti dostupne svim predmetnim tijelima i Komisiji.

(15) Države članice trebale bi nastaviti dokazivati svoju usklađenost s obveznim instrumentima IMO-a, kako se zahtijeva Rezolucijom A.1067(28) o okviru i postupcima za program prosudba država članica IMO-a u njezinoj ažuriranoj verziji koju je IMO donio 4. prosinca 2013.

(16) Kako bi se dodatno poboljšala kvaliteta brodova koji plove pod zastavom države članice i osigurali jednaki uvjeti među upravama država članica, potrebno je certificiranje kvalitete postupaka upravljanja koje je uključeno u sustav upravljanja kvalitetom u skladu s normama ISO ili jednakovrijednim normama. Njime bi se trebali obuhvatiti operativni dijelovi aktivnosti uprave povezani sa statutarnim pregledima, inspekcijskim pregledima države zastave, prosudbama, provjerama i certifikacijom pod odgovornošću države članice kao države zastave, bez obzira na to je li riječ o nacionalnim upisnicima (upisnici prve razine) ili međunarodnim upisnicima (upisnici druge razine). Nadalje, trebalo bi pojasniti sve relevantne aktivnosti, uključujući pojedinosti o odgovornostima, ovlastima i međuodnosima osoblja, te načinima izvješćivanja i komunikacije svih članova osoblja države zastave koji provode statutarne preglede ili inspekcijske preglede ili sudjeluju u njima, kao i drugog osoblja koje pomaže u provođenju inspekcijskih pregleda, a koje nije isključivo zaposleno u nadležnom tijelu države članice i koje može pomagati u provođenju inspekcijskih pregleda koji nisu statutarni pregledi ili inspekcijski pregledi koje provodi država zastave. Sustav upravljanja kvalitetom trebao bi osigurati da se zadaće dodijeljene priznatim organizacijama u okviru područja primjene Direktive 2009/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([6]) obavljaju u skladu s uputama države zastave i trebao bi, u tom pogledu, uključivati potrebne mjere kontrole. Kako bi osigurale neovisnost dotičnog osoblja, države članice trebale bi poduzeti primjerene mjere za sprečavanje sukobâ interesa takvog osoblja u odnosu na posao koji to osoblje treba obavljati.

(17) U koordinaciji s Međunarodnom organizacijom rada (MOR) Komisiju i države članice potiče se da nastave zagovarati poboljšanje uvjeta života i rada pomoraca.

(18) Trebalo bi uspostaviti elektronički alat za izvješćivanje u svrhu daljnjeg poboljšanja dosljednog prikupljanja relevantnih statističkih i pomorskih podataka i informacija od država članica.

(19) Trebalo bi donijeti mjere potrebne za provedbu ove Direktive u pogledu baze podataka s informacijama o brodovima. Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu Direktive 2009/21/EZ provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]).

(20) Komisija bi trebala uspostaviti forum u okviru kojeg bi stručnjaci iz država članica koji se bave pitanjima države zastave, kao i drugi dionici, kada je to potrebno, redovito razmjenjivali informacije i najbolju praksu te u okviru kojeg bi se izrađivale smjernice o pitanjima kao što su postupci za inspekcijske preglede brodova, resursi za osposobljavanje inspektorâ, kriteriji temeljeni na riziku koji se mogu upotrebljavati za poboljšanje djelotvornosti inspekcijskih pregleda, mogući razvoj zajedničkog usklađenog sustava uspješnosti, kriteriji za analizu uspješnosti države zastave u cilju utvrđivanja najbolje prakse i sva druga pitanja relevantna za provedbu Direktive 2009/21/EZ.

(21) Kako bi se izbjeglo nerazmjerno administrativno opterećenje pri prenošenju ove Direktive, države članice mogu, sve dok su ispunjeni relevantni uvjeti, primijeniti određena izuzeća. Države članice koje nemaju brodove koji plove pod njihovom zastavom, a koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2009/21/EZ, ne bi trebale biti obvezne prenijeti i provesti članak 6. Direktive 2009/21/EZ u pogledu dijeljenja informacija povezanih s brodovima. Države članice koje nemaju brodove koji plove pod njihovom zastavom, a koji su obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2009/21/EZ i koje su zatvorile svoj upisnik za te brodove ne bi trebale biti obvezne prenijeti i provesti Direktivu 2009/21/EZ.

(22) EMSA bi trebala pružati potporu provedbi Direktive 2009/21/EZ, osobito osiguravanjem relevantnog osposobljavanja za ovlaštene osobe za statutarnu certifikaciju države zastave i inspektore države zastave, ako to zatraže države članice.

([6]) Direktiva 2009/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o ispunjavanju zahtjeva države zastave (SL L 131, 28.5.2009., str. 132.).

([7]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(23) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest poboljšanje pomorske sigurnosti i sprečavanje onečišćenja s brodova, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega ili učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(24) Direktivu 2009/21/EZ trebalo bi stoga izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive 2009/21/EZ

Direktiva 2009/21/EZ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. stavak 1 zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svrha je ove Direktive:

(a) osigurati da države članice djelotvorno i dosljedno izvršavaju svoje odgovornosti i obveze kao države zastave; i

(b) poboljšati sigurnost i uvjete života i rada te spriječiti onečišćenje s brodova koji plove pod zastavom države članice.";

2. članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 2.*

Područje primjene

Ova se Direktiva primjenjuje na upravu države članice pod čijom zastavom brod plovi kad je riječ o brodovima koji podliježu certificiranju i koji obavljaju bilo koju vrstu međunarodne plovidbe.";

3. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) ‚brod' znači brod ili plovni objekt na koji se primjenjuje jedna ili više konvencija, koji plovi pod zastavom države članice i u odnosu na koji se zahtijeva svjedodžba;";

(b) točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) ‚prosudba IMO-a' znači prosudba koja se provodi u skladu s odredbama Rezolucije A.1067(28) o okviru i postupcima za program prosudbi država članica IMO-a u njezinoj ažuriranoj verziji koju je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO);";

(c) dodaju se sljedeće točke:

„(f) ‚konvencije' znači konvencije, s njihovim protokolima i izmjenama, koje upotrebu Kodeksa III čine obveznom, i povezani kodeksi obveznog statusa u njihovim ažuriranim verzijama;

(g) ‚Kodeks III' znači Rezolucija A.1070(28) (‚Kodeks o provedbi instrumenata IMO-a'), koju je donio IMO, dio 2., osim stavaka 16., 18., 19., 20.3., 21., 29., 30., 31., 32., 34., 38., 39., 40. i 41. tog dijela, u njezinoj ažuriranoj verziji;

(h) ‚ovlaštena osoba za statutarnu certifikaciju države zastave' znači zaposlenik u javnom sektoru koji radi isključivo za nadležno tijelo države članice koje ga je propisno ovlastilo, koji je odgovoran za provođenje statutarnih pregleda, provjera i prosudbi brodova i poduzeća obuhvaćenih relevantnim međunarodnim obveznim instrumentima te koji ispunjava zahtjev u pogledu neovisnosti utvrđen u članku 8. stavku 1.;

(i) ‚inspektor države zastave' znači:

i. zaposlenik u javnom sektoru koji radi isključivo za nadležno tijelo države članice koje ga je propisno ovlastilo; ili

ii. osoba koja nije isključivo zaposlena u nadležnom tijelu države članice ali koju je ono propisno ovlastilo, na *ad hoc* osnovi, ili koja je u ugovornoj situaciji s nadležnim tijelom države članice,

koja može provoditi inspekcijske preglede države zastave i koja ispunjava zahtjeve u pogledu kvalifikacija i neovisnosti utvrđene u članku 8. stavku 1.;

(j) ‚drugo osoblje koje pomaže u provođenju statutarnih pregleda' znači osobe koje je propisno ovlastila uprava države članice ili priznata organizacija koja djeluje u njezino ime, koje mogu pomagati ovlaštenim osobama za statutarnu certifikaciju države zastave u provođenju statutarnih pregleda, kako je odredila uprava, i koje ispunjavaju zahtjeve u pogledu komunikacije, kvalifikacija i neovisnosti utvrđene u članku 8. stavku 1.;

(k) ‚inspekcijski pregled države članice' znači inspekcijski pregled koji ne dovodi do certifikacije, a koji se provodi kako bi se provjerilo jesu li stvarno stanje broda i njegove posade u skladu sa svjedodžbama koje se nalaze na brodu.";

4. u članku 4. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Dotična država članica prije nego što se brodu kojem je dodijeljeno pravo da plovi pod njezinom zastavom dopusti obavljanje plovidbe osigurava da taj brod ispunjava primjenjiva međunarodna pravila i propise, uključujući sigurnosne, socijalne i okolišne norme. Priznata organizacija koja djeluje u ime države članice može poduzeti te mjere kada ju je za to propisno ovlastilo nadležno tijelo. Posebno, dotična država članica ili priznata organizacija koja djeluje u njezino ime, kako je primjenjivo, provjerava evidencije o upravljanju sigurnošću broda služeći se, ako su dostupni, izvješćima o inspekcijskim pregledima države zastave i svjedodžbama sadržanima u vlastitoj bazi podataka ili, kad je riječ o državama članicama koje su se odlučile upotrebljavati bazu podataka s informacijama o brodovima iz članka 6. a, u toj bazi podataka. Dotična država članica se prema potrebi savjetuje s prethodnom državom zastave kako bi utvrdila jesu li ostali neriješeni eventualni nedostaci ili pitanja upravljanja sigurnošću broda koje je prethodna država zastave utvrdila.";

5. umeću se sljedeći članci:

„Članak 4.a

Sigurnost brodova koji plove pod zastavom države članice

1. U pogledu međunarodnog pomorskog prometa države članice u potpunosti primjenjuju obvezne odredbe povezane s državom zastave utvrđene u konvencijama u skladu s uvjetima utvrđenima u njima i u pogledu brodova na koje se upućuje u njima.

2. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da brodovi koji imaju pravo ploviti pod njihovom zastavom poštuju međunarodna pravila, propise i norme u skladu s konvencijama, uključujući sljedeće mjere:

(a) osiguravaju da ovlaštena osoba za statutarnu certifikaciju zaposlena u priznatoj organizaciji može obavljati iste zadaće kao ovlaštene osobe za statutarnu certifikaciju države zastave kada ju je za to ovlastilo nadležno tijelo države članice; i

(b) provode inspekcijske preglede države zastave kako bi provjerile je li stvarno stanje broda u skladu sa svjedodžbama koje se nalaze na brodu.

Inspekcijski pregledi države zastave iz prvog podstavka točke (b) mogu se provoditi primjenom pristupa temeljenog na riziku, koji uključuje sljedeće kriterije:

i. evidenciju o nedostacima i nesukladnostima iz statutarnih pregleda, prosudbi i provjera koje je provela država zastave;

ii. relevantna izvješća o istragama nesreća;

iii. obavijesti o zadržavanju ili zabrani plovidbe koje je izdalo tijelo za nadzor države luke;

iv. premašivanje omjera nedostataka u odnosu na broj inspekcijskih pregleda tijekom kontrola države luke, koji je utvrdila svaka država članica;

v. evidenciju nedostataka utvrđenih u okviru inspekcijskih pregleda države zastave provedenih u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, u mjeri u kojoj to svaka država članica smatra primjerenim;

vi. druge relevantne informacije koje država članica smatra potrebnima.

Države članice koje primjenjuju pristup temeljen na riziku osiguravaju da se inspekcijski pregled brodova za koje nema dovoljno dostupnih podataka za izračun stupnja rizika provodi najmanje jednom svakih pet godina.

Države članice koje ne primjenjuju pristup temeljen na riziku provode inspekcijske preglede države zastave služeći se vlastitim postupcima, uputama i relevantnim informacijama u skladu s Kodeksom III. One osiguravaju da se inspekcijski pregled svakog broda provodi najmanje jednom svakih pet godina.

3. Države članice osiguravaju da se svi nedostaci koji zahtijevaju korektivne mjere, uključujući sigurnosna, socijalna i okolišna pitanja, koji su potvrđeni ili otkriveni inspekcijskim pregledom države zastave provedenim u skladu sa stavkom 2. točkom (b) otklone u odgovarajućem roku koji treba odrediti država zastave.

4. Po dovršetku inspekcijskog pregleda države zastave inspektor države zastave sastavlja izvješće u kojem se navode rezultati inspekcijskog pregleda.

Članak 4.b

Zahtjevi u pogledu sigurnosti i sprečavanja onečišćenja

1. Svaka država članica osigurava da njezina uprava raspolaže resursima koji su primjereni za veličinu i vrstu njezine flote te za provedbu potrebnih administrativnih procesa, postupaka i resursa, osobito za ispunjavanje obveza predviđenih u članku 4.a i stavcima 2. i 3. ovog članka.

2. Svaka država članica osigurava nadzor nad aktivnostima ovlaštenih osoba za statutarnu certifikaciju države zastave, inspektorâ države zastave i drugog osoblja koje pomaže u provođenju statutarnih pregleda, te priznatih organizacija.

3. Svaka država članica osigurava razvoj ili održavanje sposobnosti za pregled projekta i donošenje tehničkih odluka u skladu s veličinom i vrstom svoje flote.

Članak 4.c

Osposobljavanje i izgradnja kapaciteta

1. Osoblje odgovorno za statutarne preglede, inspekcijske preglede države zastave, prosudbe i provjere brodova i poduzeća odnosno osoblje koje ih provodi mora obaviti osposobljavanje relevantno za konkretne aktivnosti koje se obavljaju.

2. Države članice mogu razviti program izgradnje kapaciteta za svoje inspektore države zastave i ovlaštene osobe za statutarnu certifikaciju države zastave te ga ažurirati, uzimajući u obzir nove ili dodatne obveze koje proizlaze iz konvencija.

3. Komisija, uz pomoć Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA), osnovane Uredbom (EZ) br. 1406/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (*), i u suradnji s državama članicama, organizira, prema potrebi i na temelju zahtjevâ država članica za potporom, odgovarajuće aktivnosti osposobljavanja za inspektore države zastave i ovlaštene osobe za statutarnu certifikaciju države zastave.

(*) Uredba (EZ) 1406/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o osnivanju Europske agencije za pomorsku sigurnost (SL L 208, 5.8.2002., str. 1.).";

6. članak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 5.*

Zadržavanje broda koji plovi pod zastavom države članice

1. Kada je uprava obaviještena da je brod koji plovi pod zastavom dotične države članice zadržala država luke, ona nadzire, u skladu s postupcima koje je utvrdila u tu svrhu, usklađivanje broda s odgovarajućim konvencijama IMO-a.

2. Države članice razvijaju i provode odgovarajući program nadzora i praćenja kako bi pravodobno odgovorile na situacije iz stavka 1.”;

7. članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 6.*

Elektroničke informacije i razmjena

1. Države članice osiguravaju da su sljedeće informacije o brodovima koji plove pod njihovom zastavom dostupne u elektroničkom obliku u njihovoj ažuriranoj verziji najkasnije do 6. siječnja 2031.:

(a) statutarne svjedodžbe (potpune ili privremene), uključujući datume pregleda, dodatnih i dopunskih pregleda, ako postoje, te prosudbi;

(b) identifikacija brodova koji su prestali ploviti pod zastavom dotične države članice u prethodnih 12 mjeseci.

2. Komisija razvija, održava i ažurira digitalni interoperabilni portal koji pruža jedinstvenu pristupnu točku za informacije iz stavka 1. i omogućuje inspektorima države zastave država članica i inspektorima države luke država članica pristup tim informacijama tijekom obavljanja njihovih dužnosti.

Komisija osigurava da je taj portal državama članicama elektronički dostupan i besplatan.

Taj portal ne smije sadržavati osobne podatke ili povjerljive informacije.

Komisija osigurava interoperabilnost tog portala s bazom podataka s informacijama o brodovima iz članka 6.a.

Taj se portal uspostavlja do 6. siječnja 2028.

3. Komisija donosi provedbene akte kojim se utvrđuje tehničko funkcioniranje portala iz stavka 2. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 10. stavka 2.”;

8. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 6.a*

Baza podataka s informacijama o brodovima

1. Komisija razvija, održava i ažurira bazu podataka s informacijama o brodovima koja sadržava informacije iz članka 6. i pruža usluge državama članicama u vezi s izdavanjem i nadzorom elektroničkih svjedodžbi. Ta baza podataka s informacijama o brodovima uspostavlja se do 6. siječnja 2030. Države članice mogu se povezati na tu bazu podataka. Ta baza podataka može se temeljiti na bazi podataka iz članka 24. Direktive 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*) i može imati funkcije slične toj bazi podataka.

2. Ne dovodeći u pitanje nacionalne zahtjeve u pogledu zaštite podataka, države članice koje odluče koristiti se bazom podataka s informacijama o brodovima:

(a) mogu u bazu podataka s informacijama o brodovima prenijeti informacije povezane s inspekcijskim pregledima države zastave provedenima u skladu s ovom Direktivom, uključujući informacije o nedostacima i svjedodžbama; i

(b) mogu se koristiti tom bazom podataka za izdavanje, potpisivanje, odobravanje, produljenje i povlačenje elektroničkih svjedodžbi za svoje brodove.

Te države članice osiguravaju da su informacije iz prvog podstavka kompatibilne sa zahtjevima te baze podataka i interoperabilne.

3. Komisija osigurava da se u bazi podataka s informacijama o brodovima mogu preuzeti relevantni podaci o provedbi ove Direktive na osnovi podataka inspekcijskim pregledima koje su pružile države članice.

4. Države članice koje su se odlučile koristiti bazom podataka imaju pristup svim informacijama zabilježenima u bazi podataka s informacijama o brodovima iz stavka 2. točke (a) ovog članka i u sustavu inspekcijskih pregleda predviđenom u Direktivi 2009/16/EZ. Ništa u ovoj Direktivi ne sprečava dijeljenje takvih informacija među relevantnim nadležnim tijelima, unutar država članica i među njima, s Komisijom ili s EMSA-om.

5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuje tehničko funkcioniranje baze podataka navedene u ovom članku, uključujući uvjete za pristup informacijama koje države članice dostavljaju u skladu sa stavkom 2. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 10. stavka 2.

(*) Direktiva 2009/16/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o nadzoru države luke (SL L 131, 28.5.2009., str. 57.).";

9. članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 7.*

Praćenje usklađenosti i uspješnosti država članica

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se u njihovim upravama provela IMO-ova prosudba u skladu s ciklusom koji je donio IMO. Države članice objavljuju rezultate prosudbe u skladu s relevantnim nacionalnim zakonodavstvom o povjerljivosti.

2. Kako bi se osigurala djelotvorna provedba ove Direktive i pratilo sveukupno funkcioniranje usklađenosti države zastave s pravnim obvezama uprava na temelju ove Direktive, Komisija pri posjetima državama članicama prikuplja potrebne informacije.";

10. članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 8.*

Sustav upravljanja kvalitetom i unutarnja evaluacija

1. Svaka država članica provodi i održava sustav upravljanja kvalitetom koji obuhvaća operativne dijelove aktivnosti njezine uprave u vezi sa statusom državom zastave. Taj sustav upravljanja kvalitetom mora biti certificiran u skladu s primjenjivim međunarodnim normama kvalitete, kao što je ISO 9001.

Sustav upravljanja kvalitetom uključuje pojedinosti o odgovornostima, ovlastima i međuodnosima osoblja koje provodi statutarne preglede, inspekcijske preglede, prosudbe i provjere te osoblja države zastave koje upravlja poslovima koji se odnose na obveze države zastave i utječu na te obveze te koje obavlja i provjerava te poslove. Takve se odgovornosti dokumentiraju, uz navođenje vrste i opsega inspekcijskog rada koji mogu obavljati i inspektori države zastave koji nisu isključivo zaposleni u nadležnom tijelu te načina na koji to osoblje komunicira i izvješćuje. U sustavu upravljanja kvalitetom navode se zadaće koje može obavljati drugo osoblje koje pomaže u provođenju statutarnih pregleda.

Svaka država članica osigurava da su inspektori države zastave koji nisu isključivo zaposleni u nadležnom tijelu i drugo osoblje koje pomaže u provođenju statutarnih pregleda obrazovani i osposobljeni te podvrgnuti nadzoru razmjerno zadaćama koje su ovlašteni obavljati te da su u stanju primjenjivati upute, postupke i kriterije države zastave.

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za sprečavanje sukobâ interesa cjelokupnog osoblja koje provodi statutarne preglede, inspekcijske preglede, prosudbe i provjere te u pogledu neovisnosti u odnosu na posao koji treba obaviti.

Do 6. siječnja 2028. sustav upravljanja kvalitetom mora obuhvaćati aspekte navedene u ovom stavku.

2. Države članice koje su navedene na popisu slabo uspješnih ili su dvije godine zaredom navedene na popisu srednje uspješnih, objavljenom u najnovijem godišnjem izvješću Pariškog memoranduma o suglasnosti o nadzoru države luke (‚Pariški MOU'), dostavljaju Komisiji izvješće o obavljanju svojih dužnosti kao države zastave najkasnije četiri mjeseca od objave izvješća Pariškog MOU-a.

U izvješću se utvrđuju i analiziraju glavni razlozi koji su doveli do zadržavanjâ i nedostataka čija je posljedica status na popisu slabo ili srednje uspješnih.";

11. članak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 9.*

Izvješća i preispitivanje

Komisija svakih pet godina, a prvi put do 6. siječnja 2028., podnosi izvješće o primjeni ove Direktive Europskom parlamentu i Vijeću.”;

12. umeću se sljedeći članci:

„*Članak 9.a*

Razmjena najbolje prakse i iskustava

Komisija organizira razmjenu najbolje prakse i iskustava između uprava država članica i stručnjakâ države zastave i inspektorâ države zastave, uključujući, prema potrebi, druge relevantne dionike, o provedbi ove Direktive.

Uprave država članica te stručnjaci države zastave i inspektori države zastave zajedno s Komisijom istražuju mogućnost izrade smjernica o elementima kao što su metodologija za provođenje inspekcijskih pregleda države zastave, sadržaj i format izvješćivanja ili izgradnja kapaciteta.

Članak 9.b

Informacije i podaci

Komisija uspostavlja elektronički alat za izvješćivanje za potrebe prikupljanja informacija i podataka od država članica u skladu s ovom Direktivom.

Države članice jednom godišnje obavješćuju Komisiju o broju inspekcijskih pregleda države zastave provedenih u skladu s člankom 4.a, navodeći za svaki inspekcijski pregled države zastave IMO broj broda, datum i mjesto.”;

13. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 10.*

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) osnovan Uredbom (EZ) br. 2099/2002. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

(*) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).”;

14. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 10.a*

Izmjene konvencija i Kodeksa III

Komisija može isključiti izmjene konvencija i Kodeksa III iz područja primjene ove Direktive u skladu s postupkom provjere sukladnosti utvrđenim u članku 5. Uredbe (EZ) br. 2099/2002.”;

15. u članku 11. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Odstupajući od stavka 1. prvog podstavka,

(a) države članice koje nemaju brodove koji plove pod njihovom zastavom i koji su obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive mogu odstupiti od obveze prenošenja i provedbe članka 6. ove Direktive sve dok je taj uvjet ispunjen;

(b) države članice koje nemaju brodove obuhvaćene područjem primjene ove Direktive i koje su zatvorile svoj registar za takve brodove mogu odstupiti od obveze prenošenja i provedbe ove Direktive sve dok je taj uvjet ispunjen.

Svaka država članica koja namjerava iskoristiti jedno od odstupanja iz prvog podstavka obavješćuje Komisiju do 6. srpnja 2027. Komisiji se priopćuju i sve kasnije promjene.

Te države članice ne smiju dopustiti brodovima obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive da plove pod njihovom zastavom niti upisati takve brodove u svoj nacionalni upisnik dok u potpunosti ne prenesu i ne provedu ovu Direktivu.”.

Članak 2.

Prenošenje

Države članice do 6. srpnja 2027. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 27. studenoga 2024.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	BÓKA J.